ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 16ης Ιουνίου 1994 *

Στην υπόθεση C-322/93 P,

Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA, εταιρίες γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι, εκπροσωπούμενες από τον X. de Roux, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο G. Loesch, 11, rue Goethe,

αναιρεσείουσες,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 22 Απριλίου 1993 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο τμήμα) στην υπόθεση T-9/92, Automobiles Peugeot SA κατά Peugeot SA κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. II-493), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. Marenco, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον F. Herbert, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γ. Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg, η οποία ζητεί την πλήρη απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως,

υποστηριζόμενη από την

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Eco System, εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα τη Rouen (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους R. Collin, δικηγόρο Παρισιού, και N. Decker, δικηγόρο Λουξεμβούργου, τον οποίον όρισε και αντίκλητο, 16, avenue Marie-Thérèse,

και το

Bureau Européen des Unions de Consommateurs (BEUC), σωματείο βελγικού δικαίου, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενο από τον P. Bentley, barrister στο Lincoln's Inn, και τον Κ. Αδαμαντόπουλο, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. Kronshagen, 12, boulevard de la Foire,

παρεμβαίνοντες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους G. F. Mancini, πρόεδρο τμήματος, M. Díez de Velasco, K. N. Κακούρη, F. A. Schockweiler (εισηγητή) και P. J. G. Kapteyn, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση τον εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Ιουνίου 1993, οι εταιρίες Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA (στο εξής: Peugeot) άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού (ΕΟΚ) του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως της 22ας Απριλίου 1993, στην υπόθεση T-9/92, Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. II-493), με την οποία το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως την οποία είχε ασκήσει η Peugeot κατά της αποφάσεως της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 1991, σχετικά με μια διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/33. 157 — Eco System κατά Peugeot), (ΕΕ 1992, L 66, σ. 1, στο εξής: απόφαση του 1991).

2 Από την προσβαλλόμενη απόφαση (σκέψεις 3 και 7) προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο προέβη στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

«— Ως μέτρο προστασίας του δικτύου της διανομής, το οποίο είναι βέβαιο ότι εμπίπτει στον κανονισμό (ΕΟΚ) 123/85 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1984, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρέτησης των πελατών πριν και μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων (ΕΕ 1985, L 15, σ. 16, στο εξής: κανονισμός 123/85), η Automobiles Peugeot SA διένειμε, στις 9 Μαΐου 1989, μέσω των θυγατρικών της εταιριών, σ' όλους τους αντιπροσώπους που συνθέτουν το δίκτυο διανομής της Peugeot στο Βέλγιο, τη Γαλλία και το Λουξεμβούργο, εγκύκλιο της Peugeot SA, που έδιδε οδηγίες στους αποκλειστικούς αντιπροσώπους και τους εξουσιοδοτημένους μεταπωλητές στις τρεις αυτές χώρες να αναστείλουν τις παραδόσεις τους στην Eco System και να μην καταχωρίζουν πλέον παραγγελίες καινουργών οχημάτων Peugeot προερχόμενες από την εν λόγω εταιρία, είτε αυτή ενεργεί για δικό της λογαριασμό είτε ενεργεί για λογαριασμό εντολέων της. Η εγκύκλιος όριζε ότι οι ίδιες οδηγίες ίσχυαν και για κάθε άλλο οργανισμό ενεργούντα υπό παρόμοιες προϋποθέσεις. Το σχέδιο της εγκυκλίου αυτής είχε ανακοινωθεί τις 25 Απριλίου 1989 στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής, χωρίς όμως να κοινοποιηθεί νομοτύπως.

— Με την επίδικη απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1991, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η αποστολή της εγκυκλίου της 9ης Μαΐου 1989 από την Peugeot στους

αποκλειστικούς αντιπροσώπους της στη Γαλλία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, καθώς και η εφαρμογή της από τους τελευταίους αυτούς, που είχε ως αποτέλεσμα να παύσουν οι παραδόσεις οχημάτων Peugeot στην Eco System, συνιστά συμφωνία ή τουλάχιστον εναρμονισμένη πρακτική, απαγορευόμενες από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ (άρθρο 1 της αποφάσεως). Για να αιτιολογήσει τη διαπίστωση αυτή, η απόφαση τονίζει ιδίως ότι η συμφωνία αυτή "έχει ως στόχο και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, δεδομένου ότι, εφαρμοζόμενη από το σύνολο των επιχειρήσεων του δικτύου της Peugeot στις οικείες χώρες, επιδιώκει να εμποδίσει και εμποδίζει πράγματι γενικά την εξαγωγή προς τη Γαλλία [καινουργών] οχημάτων της μάρκας Peugeot που έχουν αγοραστεί στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο από Γάλλους καταναλωτές οι οποίοι προσφεύγουν στις υπηρεσίες της Eco System. Ο ευαίσθητος χαρακτήρας της απαγόρευσης αυτής οφείλεται στη σημαντική θέση που κατέχει η μάρκα Peugeot στην αγορά της Κοινότητας. Δεδομένου ότι η συμφωνία αφορά εξ ορισμού το διασυνοριακό εμπόριο, ενδέχεται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών". Η απόφαση τονίζει επίσης αφενός μεν ότι "η εν λόγω συμφωνία, όπως προκύπτει από την επίμαχη εγκύκλιο, δεν τυγχάνει του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορίες που προβλέπεται στον κανονισμό 123/85, γιατί οι ρήτρες που απαγορεύουν την εισαγωγή ή την εξαγωγή αυτοκινήτων οχημάτων δεν περιλαμβάνονται στους επιβαλλόμενους περιορισμούς στον ανταγωνισμό τους οποίους δέχεται ο κανονισμός", αφετέρου δε ότι η εν λόγω συμφωνία δεν μπορεί να τύχει ούτε του ευεργετήματος της ατομικής απαλλαγής, για τον κύριο λόγο ότι δεν έχει κοινοποιηθεί.»

3 Όπως προκύπτει από την απόφαση του Πρωτοδικείου (σκέψεις 19 και 20), η Peugeot υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι:

«— ... το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, καθόσον επιτρέπει στον διανομέα να πωλεί τα οχήματα της σειράς την οποία αφορά η συμφωνία ή αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μη εξουσιοδοτημένων ενδιαμέσων, υπό την προϋπόθεση ότι οι καταναλωτές αυτοί έχουν δώσει προηγουμένως στον ενδιάμεσο γραπτώς την εντολή να αγοράσει, επ' ονόματί τους και για λογαριασμό τους, συγκεκριμένο αυτοκίνητο όχημα, αποτελεί εξαίρεση της αρχής της επιλεκτικής και αποκλειστικής διανομής. Η διάταξη όμως αυτή δεν αποτελεί απαραίτητο αντιστάθμισμα της υπάρξεως δικτύου επιλεκτικής διανομής, αλλά, αντιθέτως, μέσο που επιτρέπει στον κατασκευαστή να προστατεύει το δίκτυό του διανομής, απαιτώντας από τον ενδιάμεσο να τηρεί ορισμένες προϋποθέσεις.

— ... αναφέροντας στην ανακοίνωσή της της 12ης Δεκεμβρίου (σχετικά με τον κανονισμό 123/85, ΕΕ 1985, C 17, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση του 1984), ότι "οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής είναι δυνατόν να έχουν την υποχρέωση να μην πωλούν κανένα καινουργές όχημα της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία (...) σε τρίτο ή με τη μεσολάβηση τρίτου, εφόσον ο τελευταίος αυτός εμφανίζεται ως εξουσιοδοτημένος μεταπωλητής καινουργών οχημάτων της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή ασκεί δραστηριότητα που ισοδυναμεί με μεταπώληση", η Επιτροπή περιόρισε το πεδίο εφαρμογής της παρεκκλίσεως την οποία το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 από την αρχή της αποκλειστικής διανομής εντός του δικτύου διανομής, την οποία καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός. Βάσει αυτής ακριβώς της συσταλτικής ερμηνείας του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 απηύθυναν οι προσφεύγουσες στους αντιπροσώπους του δικτύου Peugeot την εγκύκλιο της 9ης Μαΐου 1989, που αποβλέπει στην προστασία του συστήματός τους επιλεκτικής διανομής από την ισοδυναμούσα προς μεταπώληση δραστηριότητα την οποία ασκεί η Eco System. Η έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση δεν είναι νομική έννοια, αλλά αναφέρεται μάλλον σε δραστηριότητα η οποία, στο οικονομικό πεδίο, παράγει τα ίδια αποτελέσματα με την πράξη μεταπωλήσεως.»

4 Η Peugeot υποστήριξε ακόμη ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι η εμπορική δραστηριότητα της Eco System δεν περιοριζόταν στην παροχή υπηρεσιών. ειδικότερα, η επιχείρηση ανελάμβανε σειρά κινδύνων που δεν προσιδιάζουν στον απλό εντολοδόχο, αλλά χαρακτηρίζουν τη δραστηριότητα του μεταπωλητή.

5 Όπως προκύπτει, περαιτέρω, από την απόφαση του Πρωτοδικείου (σκέψεις 65 και 66), η Peugeot υποστήριξε ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι:

«... η Επιτροπή, για να δικαιολογήσει τη διαφορά που υπήρχε μεταξύ της προσβαλλομένης αποφάσεως και της ερμηνείας που αυτή η ίδια έδωσε στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 με την ανακοίνωσή της της 12ης Δεκεμβρίου, εξέδωσε στις 4 Δεκεμβρίου 1991, δηλαδή την ίδια ημέρα με την προσβαλλομένη απόφαση, νέα ερμηνευτική του κανονισμού 123/85 ανακοίνωση. Η ανακοίνωση αυτή, ορίζοντας νέα κριτήρια για τον ορισμό της εννοίας του ενδιαμέσου, αποστέρησε κάθε νοήματος την έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παραβίασε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της Peugeot περί μη μεταβολής της νομικής της θέσεως.

... η Επιτροπή παραβίασε επίσης την αρχή της μη αναδρομικότητας των κοινοτικών πράξεων, διότι η νέα αυτή ερμηνεία του κανονισμού 123/85 εφαρμόστηκε αναδρομικά από την Επιτροπή σε μια ενέργεια της Peugeot (την εγκύκλιο της 9ης Μαΐου 1989) που έπρεπε να διέπεται από την προηγούμενη ερμηνεία του ίδιου κανονισμού. Η ανασφάλεια δικαίου απορρέει σε κάθε περίπτωση (...) από το γεγονός ότι η Επιτροπή ουδέποτε έδωσε σαφή και ακριβή ορισμό της εννοίας της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση.»

6 Η προσφυγή ακυρώσεως την οποία άσκησε κατά της αποφάσεως του 1991 η Peugeot απορρίφθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

7 Ως πρώτο λόγο, η Peugeot επικαλείται ότι το Πρωτοδικείο αγνόησε την ανακοίνωση του 1984 και, επομένως, δεν αναγνώρισε ότι η Επιτροπή, αφιστάμενη — με την απόφαση του 1991 — από την ερμηνεία την οποία είχε δώσει στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 με την ανακοίνωση του 1984 και εκδίδοντας την ανακοίνωση του 1991, παραβίασε την αρχή της ασφάλειας του δικαίου.

8 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου, το οποίο αφορά την αγνόηση της ανακοινώσεως του 1984, πρέπει να υπομνηστεί ότι το Πρωτοδικείο ξεκίνησε από τη διαπίστωση ότι οποιαδήποτε παρέκκλιση από τον κανόνα της απαγορεύσεως των συμπράξεων, όπως η προβλεπόμενη με τον κανονισμό 123/85, έπρεπε να ερμηνεύεται στενά.

9 Διαπίστωσε, καταρχάς, ότι μια ερμηνευτική πράξη, όπως η ανακοίνωση του 1984, δεν μπορεί να άγει σε τροποποίηση των αυστηρού δικαίου κανόνων του κανονισμού (σκέψη 44 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

10 Έκρινε, στη συνέχεια, ότι η Επιτροπή είχε όντως την εξουσία να διευκρινίσει, όπως το έπραξε με την ανακοίνωση του 1984, τις προϋποθέσεις τις οποίες έπρεπε να συγκεντρώνει ο εντεταλμένος ενδιάμεσος για να ανταποκρίνεται στα όσα ορίζει το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 (σκέψη 46 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

11 Το Πρωτοδικείο συνήγαγε από τα ανωτέρω ότι έπρεπε να εξετάσει αν η Eco System, αναλαμβάνοντας κινδύνους που προσιδιάζουν στον μικροπωλητή μάλλον παρά στον ενδιάμεσο (σκέψεις 47 επ. της αποφάσεως του Πρωτοδικείου), είχε υπερβεί το πλαίσιο του άρθρου αυτού.

12 Από τις προεκτεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι κακώς η Peugeot προσάπτει στην αναιρεσιβαλλόμενη πρωτόδικη απόφαση ότι αγνόησε την ανακοίνωση του 1984. στην πραγματικότητα, το Πρωτοδικείο στηρίχτηκε ρητώς στην ανακοίνωση αυτή προκειμένου να περιγράψει την έννοια του όρου "ενδιάμεσος", που μνημονεύεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85.

13 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, ότι δηλαδή το Πρωτοδικείο ανέχθηκε την παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου, στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή, αφιστάμενη — με την απόφαση του 1991 — από την ανακοίνωση του 1984 και εκδίδοντας την ανακοίνωση του 1991, πρέπει να υπομνηστεί ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η απόφαση του 1991 δεν στηριζόταν στην ανακοίνωση του 1991.

14 Απαντώντας στο επιχείρημα ότι η Επιτροπή απέστη — με την απόφαση του 1991 — από την ερμηνεία που είχε η ίδια δώσει στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, με την ανακοίνωση του 1984, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι η χρησιμοποιούμενη στην εν λόγω ανακοίνωση έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά

τρόπον ώστε να περιορίζει την έννοια του εγγράφως εντεταλμένου ενδιαμέσου, η οποία περιέχεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85. Προσέθεσε ότι, με επιστολή την οποία είχε στείλει στις προσφεύγουσες το 1987, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η έννοια της ισοδυναμούσας προς μεταπώληση δραστηριότητας δεν ανταποκρινόταν σε μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών σαν την Eco System (σκέψεις 71, 72 και 73 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

15 Για να εκτιμηθεί το βάσιμο των επιχειρημάτων τα οποία προβάλλει η Peugeot στο πλαίσιο της υπό κρίσιν αιτήσεως αναιρέσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν είχε παραβιάσει την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Όπως τόνισε, ειδικότερα, το Πρωτοδικείο, η απόφαση του 1991 δεν μπορούσε να βρει νομικό έρεισμα στην ανακοίνωση του 1991. Εξάλλου, όπως διαπίστωσε περαιτέρω το Πρωτοδικείο, η Επιτροπή είχε γνωστοποιήσει, από το 1987, στην Peugeot την ερμηνεία της έννοιας της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση, όπως τη χρησιμοποίησε στην ανακοίνωση του 1984 και την οποία εφάρμοζε προς οριοθέτηση της εννοίας του όρου «ενδιάμεσος», ο οποίος περιέχεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, δεν απέστη δε από την ερμηνεία αυτή με την απόφαση του 1991.

16 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί κατ' αμφότερα τα σκέλη του.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

17 Με τον δεύτερο λόγο, η Peugeot προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παρερμήνευσε τον όρο «ενδιάμεσος», ο οποίος περιέχεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85. Συναφώς, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν τέσσερα επιχειρήματα:

— Ο κανονισμός 123/85 αποσκοπούσε στην προστασία του δικτύου επιλεκτικής διανομής, και έναντι των ενδιαμέσων. Ο όρος αυτός, επομένως, έχει οικονομική έννοια και υποδηλώνει κάθε δραστηριότητα έχουσα αποτέλεσμα οικονομικώς ισοδύναμο προς το αποτέλεσμα της μεταπωλήσεως.

— Ενώ το Πρωτοδικείο δέχεται, από τη μια πλευρά, έναν οικονομικό ορισμό της έννοιας του «ενδιαμέσου», από την άλλη κρίνει — κακώς — ότι η προϋπόθεση της γραπτής εντολής συνιστά το μόνο μέσο προστασίας που παρέχεται στον κατασκευαστή αυτοκινήτων.

— Το Πρωτοδικείο αρνήθηκε να λάβει υπόψη την απόφαση της 3ης Ιουλίου 1985 στην υπόθεση 243/83, Binon (Συλλογή 1985, σ. 2015), από την οποία προκύπτει ότι ένας ενδιάμεσος εντεταλμένος από μεγάλο αριθμό εντολέων είναι ανεξάρτητος επιχειρηματίας.

— Τέλος, το Πρωτοδικείο δεν απάντησε στα επιχειρήματα της Peugeot που αποδείκνυαν ότι η Eco System ασκεί, στην πραγματικότητα, μια δραστηριότητα που ισοδυναμεί προς μεταπώληση, ιδίως διότι αναλαμβάνει τους κινδύνους που συναρτώνται προς τη μεταφορά και τη φύλαξη του οχήματος πριν από την παράδοση, προς τη μη παραλαβή των οχημάτων από τους πελάτες, προς την πίστωση που παρέχεται σε περίπτωση αφερεγγυότητας των αγοραστών. φέρει επίσης τον οικονομικό κίνδυνο που προκύπτει από τις διακυμάνσεις των τιμών συναλλάγματος ή την άνοδο των τιμών αγοράς των οχημάτων. Το Πρωτοδικείο παρέλειψε επίσης να αντλήσει τις επιβαλλόμενες συνέπειες από το γεγονός ότι η Eco System έκανε διαφήμιση, δημοσίευε τιμοκαταλόγους, εξέθετε τα πωλούμενα οχήματα και παρείχε στους αγοραστές πίστωση, στοιχεία που δείχνουν ότι ενεργούσε ως μεταπωλητής.

18 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο, το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, επιτρέπει τη μεσολάβηση ενδιαμέσου, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται άμεσος συμβατικός δεσμός μεταξύ των διανομέων και του τελικού καταναλωτή (σκέψη 40 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

19 Δεδομένου ότι η προσκόμιση γραπτής εντολής είναι η μοναδική προϋπόθεση που επιβάλλεται στον ενδιάμεσο, αυτός δεν μπορεί να τεθεί εκτός πεδίου εφαρμογής του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, για τον λόγο ότι ασκεί κατ' επάγγελμα τη δραστηριότητά του, διότι άλλως η διάταξη αυτή θα έχανε κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα. Η κατ' επάγγελμα άσκηση, αντιθέτως, της δραστηριότητας του ενδιαμέσου ενδέχεται να συνεπάγεται την ανάληψη ενεργειών προωθήσεως των πωλήσεων προς το αγοραστικό κοινό και την αποδοχή των κινδύνων που συναρτώνται με κάθε επιχείρηση παροχής υπηρεσιών (σκέψεις 41 και 43 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

20 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ακόμη ότι το χωρίο της ανακοινώσεως του 1984 το σχετικό με τη δραστηριότητα που ισοδυναμεί προς μεταπώληση ερμηνεύει όχι μόνο τον αριθμό 11, αλλά και τον αριθμό 10 του άρθρου 3 του κανονισμού 123/85. προκειμένου δε να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα του αριθμού 10, δηλαδή την αποτελεσματική προστασία του δικτύου διανομής έναντι της δραστηριότητας μη συμβεβλημένων τρίτων, η Επιτροπή είχε όντως την εξουσία να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να συγκεντρώνει ο εντεταλμένος ενδιάμεσος για να πληροί τα όσα ορίζει ο αριθμός 11 (σκέψη 46 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

21 Το Πρωτοδικείο εξέτασε, στη συνέχεια, αν η Eco System είχε αναλάβει κινδύνους που χαρακτηρίζουν έναν μεταπωλητή μάλλον παρά έναν ενδιάμεσο.

22 Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπέμνησε, πρώτον, ότι η Eco System είχε ενεργήσει ως αντιπρόσωπος του τελικού καταναλωτή, ότι δεν συνδεόταν με σύμβαση πωλήσεως συναφθείσα με μεταπωλητή του δικτύου πωλήσεων αυτοκινήτων και ότι ουδέποτε είχε αποκτήσει την κυριότητα του οχήματος που αποτελούσε αντικείμενο της δικαιοπραξίας (σκέψεις 47 και 48 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

23 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ακόμη ότι η Eco System ουδέποτε ανέλαβε υποχρέωση εγγυήσεως έναντι του τελικού καταναλωτή, αλλ' ότι την υποχρέωση αυτή ανελάμβαναν οι επιχειρήσεις που ανήκαν στο δίκτυο διανομής, οι οποίες συνδέονταν απευθείας με τον τελικό καταναλωτή (σκέψη 49 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

24 Από τα ανωτέρω το Πρωτοδικείο συνήγαγε ότι ο ενδιάμεσος δεν έφερε κανέναν από τους κινδύνους που κανονικά απορρέουν από τις δύο διαδοχικές μεταβιβάσεις της κυριότητας και χαρακτηρίζουν τη δραστηριότητα της αγοράς προς μεταπώληση, και ειδικότερα δεν έφερε τον κίνδυνο της αναζητήσεως νέου αγοραστή σε περίπτωση υπαναχωρήσεως του τελικού καταναλωτή (σκέψη 50 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

25 Το Πρωτοδικείο έκρινε, δεύτερον, ότι η πίστωση την οποία παρείχε η Eco System στους πελάτες της — και η οποία συνίστατο στην προκαταβολή στην

οποία προέβαινε αυτή, υπέρ των πελατών, από τη χρονική στιγμή της αγοράς με καταβολή του τιμήματος στον μεταπωλητή, ο οποίος ανήκε στο δίκτυο διανομής, μέχρι τη χρονική στιγμή της παραδόσεως στον αγοραστή, ο οποίος της απέδιδε το προκαταβληθέν τίμημα — δεν αλλοίωνε τον νομικό χαρακτηρισμό της εντολής (σκέψη 51 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου). Για να προστατεύει τον εαυτό της έναντι του κινδύνου της αφερεγγυότητας του πελάτη, η Eco System δεν διέθετε τα μέσα που διαθέτει ένας εξουσιοδοτημένος μεταπωλητής, ήτοι το δικαίωμα να θεωρήσει την πώληση άκυρη και να διατηρήσει την κυριότητα του οχήματος, αλλά μόνο τα κλασικά νομικά όπλα που διαθέτει ο εντολοδόχος, ήτοι την άσκηση του δικαιώματος επισχέσεως και τις ένδικες διαδικασίες της κατασχέσεως και του πλειστηριασμού πράγματος ανήκοντος σε τρίτον (σκέψη 52 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

26 Ως προς τον συναλλαγματικό κίνδυνο, το Πρωτοδικείο έκρινε, τρίτον, ότι η Peugeot ουδόλως απέδειξε ότι η Eco System ανελάμβανε όντως τον κίνδυνο αυτόν. Ο κίνδυνος της υποχρεώσεώς της να αποζημιώσει τον εντολέα σε περίπτωση απωλείας ή χειροτερεύσεως του οχήματος κατά τη διάρκεια της φυλάξεώς του, και αν ακόμη αποδειχθεί ότι υφίστατο, είναι φυσιολογικός σε μια τέτοιου είδους συναλλαγή και διακρίνεται από τους κινδύνους που συναρτώνται προς την κυριότητα (σκέψεις 53 και 54 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

27 Τέλος, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η προμήθεια που καταβαλλόταν στην Eco System σε αντάλλαγμα των υπηρεσιών της συνιστούσε μορφή αμοιβής, η οποία προσιδιάζει σ' αυτού του είδους τη σύμβαση εντολής (σκέψη 55 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

28 Από τις παραπάνω σκέψεις το Πρωτοδικείο συνήγαγε ότι η Eco System δεν είχε αναλάβει κανένα νομικό ή οικονομικό κίνδυνο χαρακτηριστικό της δραστηριότητας της αγοράς προς μεταπώληση, ούτε υπερέβαινε τα όρια των εντολών που της είχαν ανατεθεί εγγράφως (σκέψεις 56 και 60 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

29 Περαιτέρω, το Πρωτοδικείο δεν δέχτηκε ότι η ύπαρξη ενός διαφημιστικού φυλλαδίου μπορούσε να γεννήσει, στην αντίληψη του κοινού, εσφαλμένες εντυπώσεις, εφόσον το φυλλάδιο αυτό εξέθετε σαφώς την ακριβή φύση της δραστηριότητας της Eco System. Εν πάση περιπτώσει, ο τρόπος με τον οποίο αντέδρασε η Peugeot προκειμένου να σταματήσει τη διανομή αυτού του φυλλαδίου ήταν προδήλως υπερβολικός (σκέψη 59 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

30 Τέλος, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η προαναφερθείσα απόφαση Binon δεν καλύπτει την περίπτωση του εντολοδόχου ο οποίος ενεργεί επ' ονόματι και για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή. ούτε ένα αμιγώς ποσοτικό κριτήριο, στηριζόμενο στο πλήθος των εντολών τις οποίες λαμβάνει ένας κατ' επάγγελμα ενδιάμεσος, μπορεί να οδηγήσει στην εκτίμηση ότι η επιχείρηση αυτή δεν συνιστά ενδιάμεσο κατά την έννοια του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 (σκέψη 61 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου).

31 Προς εξέταση του βασίμου του προβαλλομένου ισχυρισμού, πρέπει να διαπιστωθεί ότι τα δύο πρώτα επιχειρήματα που προέβαλε η Peugeot είναι συγγενή. κατ' ουσίαν, δηλαδή, προσάπτεται στο Πρωτοδικείο ότι δέχτηκε τη νομική έννοια του ενδιαμέσου, η οποία στηρίζεται στο τυπικό στοιχείο της υπάρξεως εντολής, απορρίπτοντας την οικονομική έννοια, η οποία στηρίζεται στην επίδραση της δραστηριότητας του ενδιαμέσου επί του δικτύου διανομής.

32 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Πρωτοδικείο ορθώς επισήμανε ότι η ύπαρξη γραπτής εντολής είναι η μόνη προϋπόθεση που, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, επιτρέπει να χαρακτηριστεί κάποιος ως ενδιάμεσος.

33 Πρέπει ακόμη να τονιστεί ότι το Πρωτοδικείο δεν περιορίστηκε στη διαπίστωση αυτή, αλλά προέβη σε εμπεριστατωμένη ανάλυση των περιστάσεων υπό τις οποίες αναπτύχθηκε η δραστηριότητα της Eco System, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αυτή δεν ισοδυναμούσε προς μεταπώληση.

34 Όσον αφορά το επιχείρημα περί παραγνωρίσεως της προαναφεθείσας αποφάσεως Binon, πρέπει να σημειωθεί ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε ότι η νομολογία αυτή, η οποία αφορά την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης επί των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεως και εμπορικού αντιπροσώπου, δεν είχε εφαρμογή στην περίπτωση του εντολοδόχου ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό ενός τελικού καταναλωτή και ότι το πλήθος των εντολών τις οποίες λαμβάνει ένας κατ' επάγγελμα ενδιάμεσος δεν αποτελούσε αφ' εαυτού κρίσιμο στοιχείο, ικανό να μεταβάλει τη φύση της μεσολαβήσεως του ενδιαμέσου.

35 Το επιχείρημα ότι το Πρωτοδικείο δεν ερεύνησε μήπως η Eco System ασκούσε, στην πραγματικότητα, δραστηριότητα ισοδυναμούσα προς μεταπώληση, καθ' όσον ανελάμβανε τον συναλλαγματικό κίνδυνο, στρέφεται, στην ουσία, κατά της διαπιστώσεως, στην οποία προέβη επί πραγματικού ζητήματος το Πρωτοδικείο, ότι δεν αποδείχθηκε ότι η Eco System ανελάμβανε όντως τον κίνδυνο αυτόν. Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός είναι απαράδεκτος ως προς το σκέλος αυτό.

36 Όσον αφορά τα λοιπά επιχειρήματα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των διαφόρων κινδύνων τους οποίους έφερε η Eco System και ότι αιτιολόγησε, κατά τρόπο πειστικό, ότι οι κίνδυνοι αυτοί δεν έχουν τίποτε το ασύνηθες για τον ενδιάμεσο, ούτε αρκούν για να μετατρέψουν τη δραστηριότητα αυτού σε δραστηριότητα ισοδυναμούσα προς μεταπώληση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Πρωτοδικείο δεν υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεώς του επί των πραγματικών περιστατικών, ούτε προέβη σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό της έννοιας του εγγράφως εντεταλμένου ενδιαμέσου, που περιέχεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85.

37 Επομένως, ο δεύτερος λόγος πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως απαράδεκτος και εν μέρει ως αβάσιμος.

38 Εφόσον κανένας από τους λόγους δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή οι αναιρεσείουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικασθούν στα έξοδα της παρούσας διαδικασίας, περιλαμβανομένων και όσων αφορούν τις παρεμβάσεις της Eco System και του BEUC.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τις αναιρεσείουσες Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Mancini Díez de Velasco Κακούρης

Schockweiler Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουνίου 1994.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

G. F. Mancini